

Handläggare
Maria Backhans
Telefon: 08 508 29 246

Till
Kommunstyrelsens
ekonomiutskott den 17 december
2014

Finansiell månadsrapport för november 2014

Förvaltningens förslag till beslut

Godkänna finansiell månadsrapport för november 2014.

Staffan Moberg
Ekonomidirektör

Anna Håkansson
Finanschef

Sammanfattning

Den finansiella månadsrapporten beskriver kommunkoncernen Stockholms stads finansiella ställning. Rapporten följer upp ramar och finansiella risklimiter fastslagna i finanspolicy. Riskkontroll konstaterar att det inte föreligger några avvikelser från fastställda totala finansiella ramar och risklimiter per den 30 november 2014.

Sammanställning över den finansiella ställningen samt ramar och limiter (mkr)

Kommunkoncernen	2014-11-30	2014-10-31	Limit	
Extern upplåning (mkr)*	23 148	23 148	max	40 000
Extern nettoupplåning (mkr)	22 351	21 698		
Duration (år)**	3,05	2,41		3,5±1,5
Ränteförfall inom 1 år***	16,1%	22,7%	max	65%
Kapitalförfall inom 1 år***	18,9%	27,6%	max	65%
Betalningsberedskap (mkr)	8 776	9 429	min	2 500
Ej säkrade valutaflöden (mkr)****	0	0	max/flöde	1 mkr
Samlat kreditvärde enligt finanspolicy	151	274	max	2 000
Kreditexponering enligt finanspolicy (mkr)	776	1 429		
Kreditexponering enligt särskilda beslut (mkr)*****	21	21		
Stockholms stad				
Finansiella nettotillgångar (mkr)	14 220	14 288		
Intern upplåning (mkr)	13 711	13 726		
Intern utlåning (mkr)	55 776	55 062	max	80 000
varav bolagen	50 282	49 712		
varav Fastighetsnämnden	5 462	5 318		
varav borgen för bolagen	32	32		
Externa Garantier och borgensförbindelser övriga (mkr)	607	607		

*Skuldförvaltning hanteras i en extern skuldportfölj, se under rubrik Extern upplåning.

** Duration beräknas för hela skulden, se under rubrik Ränterisk.

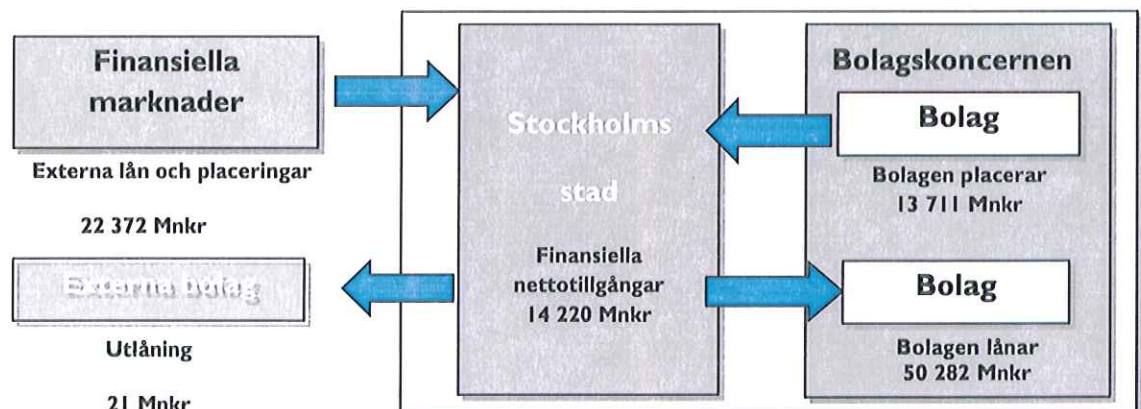
*** Ränteförfall och Kapitalförfall inom ett år jämförs med totala skuldportföljen, se rubriker Ränterisk och Finansieringsrisk.

**** Limiten för valutasäkring är 1 mkr för hela kommunkoncernen, se under rubrik Valutarisk.

***** Kommunkoncernens extern utlåning består av mindre utlåningar på 21 mkr.

Extern upplåning är till nominellt belopp och från 31 januari 2014 justerad till säkrad valutakurs.

KOMMUNKONCERNEN

Kommunkoncernen

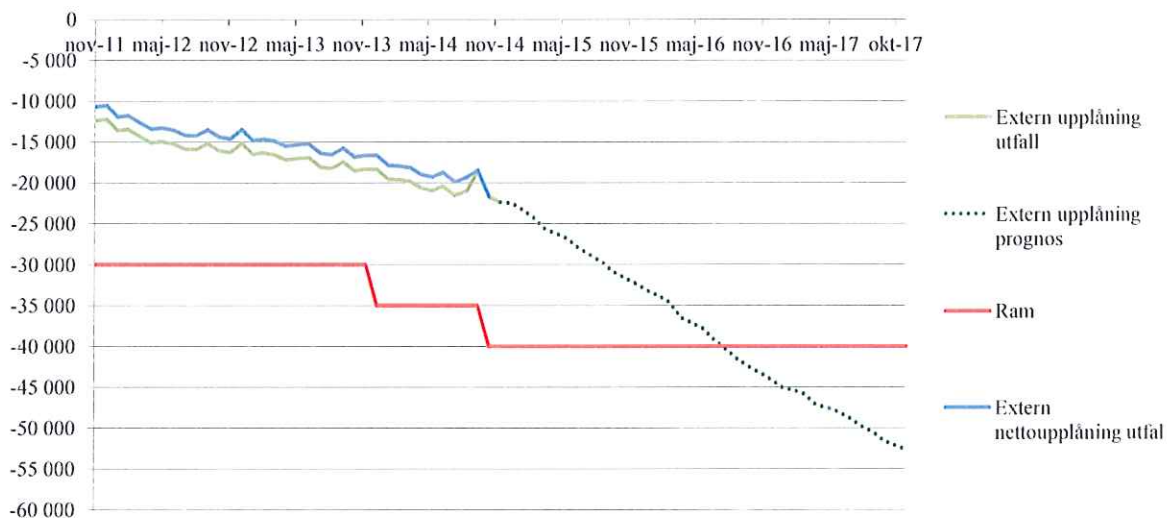
Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (finanspolicyen) fastställdes den 29 september 2014 av kommunfullmäktige. Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (bilaga A) reviderades senast den 12 november av kommunstyrelsens ekonomiutskott (EKU).

Det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's (S&P) bekräftade den 21 november 2014 att Stockholms stad har fortsatt kreditbetyg (rating) AAA/Stable respektive A-1+. Detta innebär att Stockholms stad har högsta möjliga långsiktiga och kortsiktiga rating från S&P.

Extern upplåning

Ramen för kommunkoncernens externa upplåning är 40 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta. Extern upplåning för november uppgår till totalt 23 148 mnkr. Låneportföljen är oförändrad sedan i oktober sedan låneförfall under månaden på 2 mdkr betalats genom upptagande av nya lån under EMTN-programmet. Enligt fastställd finanspolicy och reviderad bilaga A sker skuldförvaltningen från 15 oktober i en sammanslagen portfölj. Skuldstrategin har ändrats för att anpassa till att kommunkoncernens skuld nu är högre och fortsatt ökande.

Utfall och prognos över kommunkoncernens externa upplåning (mnkr):

Prognosen över kommunkoncernens upplåning baseras på beslutade samt kända flöden. I den senaste långsiktiga prognosen över kommunkoncernens alla in- och utflöden ökar bolagen och nämnderna sina investeringsbehov. Investeringarna består främst av byggnation av fler bostäder samt infrastruktur i syfte att förbättra framkomligheten i trafiken och staden.

(mkr)	2014-11-30	2014-10-31		
Tillgångar				
Depo/check	776	1 429		
Övrigt*	21	21		
Totalt	797	1 450		
Skulder			Marknadsprogram	Utnyttjad ram
				2014-11-30
Depo/check	0	0		
KC	0	0	Kommuncertifikat	Valuta nominellt Ram
ECP	0	0	Euro-Commercial Paper	MSEK 0 12 000
MTN	3 900	3 900	Medium Term Note	MUSD 0 1 500
EMTN	17 048	17 048	Euro Medium Term Note	MSEK 3 900 10 000
EIB	2 200	2 200		MEUR 1 911 5 000
Övrigt	0	0		
Totalt	23 148	23 148		
Nettopplåning	22 351	21 698		

*) Enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Upplåningen görs i huvudsak genom Stockholms stads marknadsprogram för certifikat och obligationer (KC, ECP, MTN och EMTN). Rambeloppet samt utnyttjat belopp för respektive marknadsprogram redovisas i nedanstående tabell.

Utöver lån via marknadsprogrammen görs upplåning från Europeiska Investeringsbanken (EIB). De nuvarande låneramarna hos EIB är idag fullt utnyttjade. I enlighet med budget och där i beslutade investeringarna inom staden och bolagskoncernen ökar lånebehovet framöver. Med utgångspunkt i kommunkoncernens utökade lånebehov togs beslut i kommunstyrelsen ekonomisktutskott 19 februari 2014 avseende upprättande av en ny låneram om högst 4 000 mkr för möjlighet till upplåning hos EIB.

Vid månadsskiftet uppgick placeringar (exklusive särskilda beslut i kommunfullmäktige) till totalt 776 mkr varav 700 mkr på placeringskonto hos SEB och 76 mkr på staden checkkonto.

Valuta- och räntederivat får användas för att hantera risker i den finansiella verksamheten. Derivat för valuta- och räntesäkring är kopplade till marknadsprogrammen. Per månadsskiftet uppgår derivaten till ett sammanlagt nominellt belopp brutto om 7 948 mkr.

Finansiellt resultat

Det finansiella preliminära resultatet exklusive utdelning uppgick för kommunkoncernen i november till ca -52,9 mnkr och ackumulerat under året till ca -567,4 mnkr. Prognosen för helåret 2014 ger ett finansiellt resultat exklusive utdelning om -616 mnkr för kommunkoncernen.

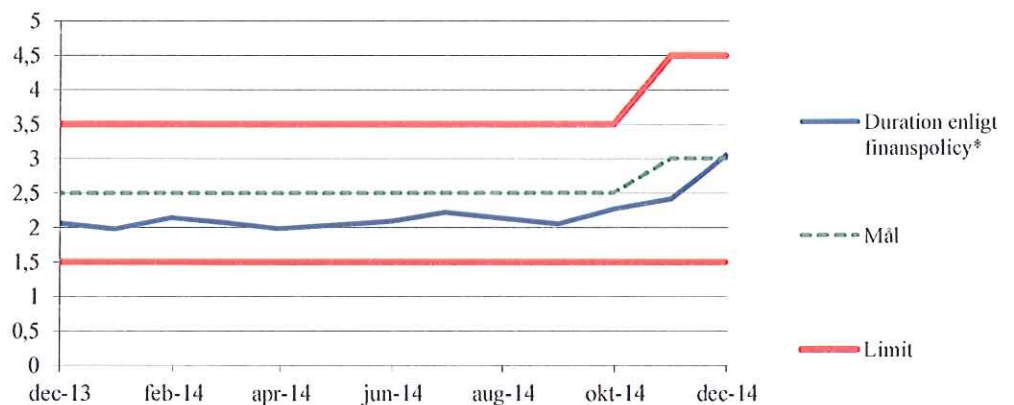
Ränterisk

Duration är ett förfinat mått på genomsnittlig räntebindningstid. Finanspolicyen med bilaga A har uppdaterats och från 15 oktober gäller att duration och ränteförfallstruktur avser kommunkoncernens totala externa skuldportfölj.

Duration uppgick till 3,05 år per den 30 november (efter beaktande av räntesäkringar) en ökning med 0,64 år jämfört med oktober. Ökningen berodde på att obligationer med förfall i november ersatts med nya obligationer under EMTN-programmet med löptider på 7 och 10 år. I enlighet med bilaga A är limit för ränterisk, i form av en målduration för kommunkoncernens externa skuldportfölj 3,0 år med ett avvikelseintervall kring måldurationen på +/- 1,5 år.

Den externa totala skuldportföljen, inklusive placeringar, ska ha en ränteförfallstruktur där maximalt 65 procent får förfalla inom 1 år. Per den 30 november förföll 16,1 procent (22,7 procent) av räntorna inom 1 år. Anledning till förändring är att jämfört med oktober har lån med ränteförfallodag inom ett år minskat med 2 mdkr och samtidigt har kortfristiga placeringar minskat med 650 mnkr.

Externa totala skuldportföljens duration (år):

** Avseende durationsmått beräknas duration för total extern skuldportfölj i enlighet med reviderad Finanspolicy.*

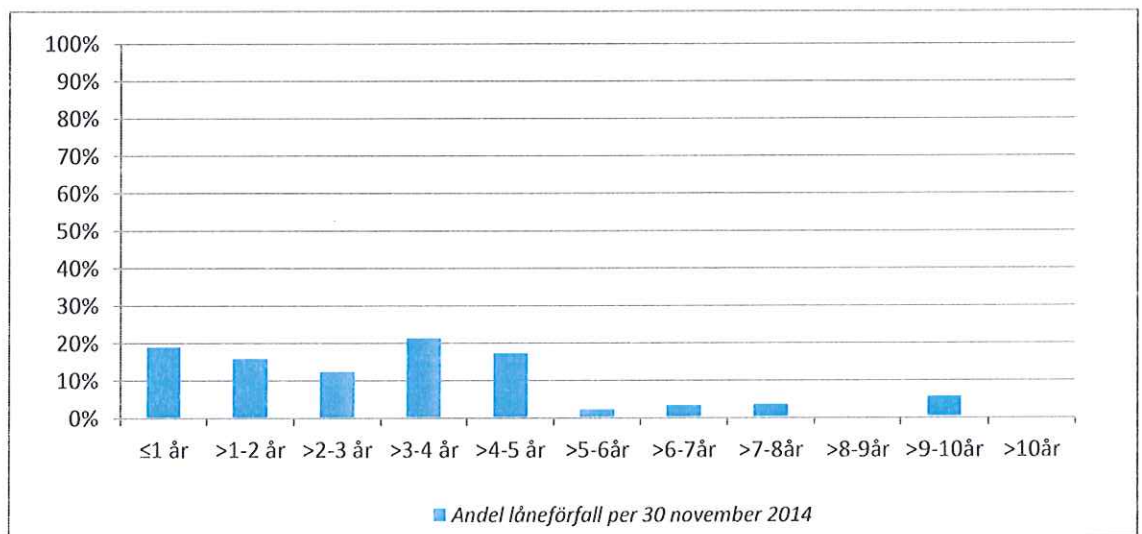
Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa skuldportfölj, ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfallen sprids över tiden. Utöver detta innebär den reviderade Finanspolicyn med Bilaga A att andelen kapitalförfall inom ett år ställs i relation till den totala skuldportföljen.

Skuldportföljen ska ha en kapitalförfallostruktur där maximalt 65 procent får förfalla inom ett år. Per den 30 november förföll 18,9 procent av kapitalet inom ett år vilket är en minskning med 8,7 procentenheter. Anledningen är att nya lån om 2 mdkr med längre löptid ersatt lån som förföll i november.

Enligt bilaga A ska en löptid om maximalt 10 år gälla vid upplåning i den externa skuldportföljen.

Extern upplåning förfalloprofil (år)

Likviditetsrisk

För att säkerställa upplåning, när annan finansiering inte är möjlig, ska kommunkoncernen alltid ha tillgång till en betalningsberedskap på minst 2 500 mnkr. Denna betalningsberedskap ska enligt finanspolicyn vara i form av tillgängliga likvida medel.

Kommunkoncernen har en checkräkningskredit om 3 000 mnkr samt en kreditfacilitet om 5 000 mnkr, beslutad i kommunstyrelsens ekonomiutskott 21 november 2013. Total betalningsberedskap uppgår per den 30 november till 8 776 mnkr.

Betalningsberedskap (mnkr):

2014-11-30	Limit	Saldo	Tillgängligt
Bekräftat kreditlöfte	5 000	0	5 000
Checkräkningskredit	3 000	76	3 076
SEB Kontoplacering	-	700	700
Totalt	8 000	776	8 776

Valutarisk

Lån och placeringar ska enligt finanspolicyn valutasäkras till 100 procent. Samtliga lån och placeringar inom kommunkoncernen är valutasäkrade. Enligt finanspolicyn ska kontrakterade flöden för staden i utländsk valuta som uppgår till ett större belopp än 1 mnkr valutakurssäkras. För att skapa enhetlighet har i oktober 2014 gränsen höjt avseende valutasäkring av kontrakterade flöden till 1 mnkr för Stockholms Stadshus AB samt för respektive dotterbolag och underkoncern inom kommunkoncernen. Inga rapporterade flöden har föranlett beslut om valutasäkring.

Kreditrisk

Kreditrisken definieras som summan av exponeringen i placeringar och derivat. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde.

Kreditrisken delas upp i två delar. Dels totalt för hela portföljen där den totala exponeringen anges som ett samlat kreditvärde och dels per motpart. I kreditvärdet tas hänsyn till motpartens kreditvärdighet samt återstående löptid på kontraktet eller placeringen. Enligt bilaga A uppgår limiten för maximalt tillåtet kreditvärde till 2 000. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar ingår inte i beräkningen av kreditvärdet. Måttet på den totala kreditexponeringen kompletteras med en begränsning per motpart för att diversifiera risken. Maximal kreditexponering per motpart anges i kronor. Motparten ska inneha en kreditbedömning, rating, av Standard & Poor's eller Moody's. Det lägre betyget ska väljas om de två ratinginstituten har olika betygsnivåer. Den lägsta tillåtna rating för upplåning är BBB+.

Kreditvärde enligt finanspolicy:

Rating S&P /Moody's	Kreditvärde	Limit
AAA / Aaa	0	
AA+ / Aa1	0	
AA/ Aa2	0	
AA- / Aa3	11	
Nordea Bank AB	11	
A+ / A1	140	
SEB	140	
A / A2	0	
A- / A3	0	
BBB+ / Baa1	0	
Totalt kreditvärde	151	2000

Kreditexponeringen är fördelad på placeringar genomförda i enlighet med finanspolicyn samt därutöver genomförda efter särskilda beslut.

Kreditexponering enligt finanspolicy:

Rating S&P / Moody's	Belopp (mkr)	Maxbelopp per motpart	Rating S&P / Moody's	Belopp (mkr)	Maxbelopp per motpart
Placering längre än 6 mån			Placering kortare än 6 mån		
Svenska staten	0	Obegränsat	Svenska staten	0	Obegränsat
AAA / Aaa	0	4 000	A-1 / P-1	776	4 000
AA- / Aa3	0	2 500	Nordea Bank AB	76	
A- / A3	0	1 000	SEB	700	
BBB+ / Baa1	0	500	A-2 / P-2	0	2 500
Totalt	0			776	

Rating S&P / Moody's	Belopp (mkr)
Svenska staten	0
AAA / Aaa	0
AA- / Aa3	0
A- / A3	0
BBB+ / Baa1	
Övriga	21
Totalt	21

Total kreditexponering	797
-------------------------------	------------

Operativa risker

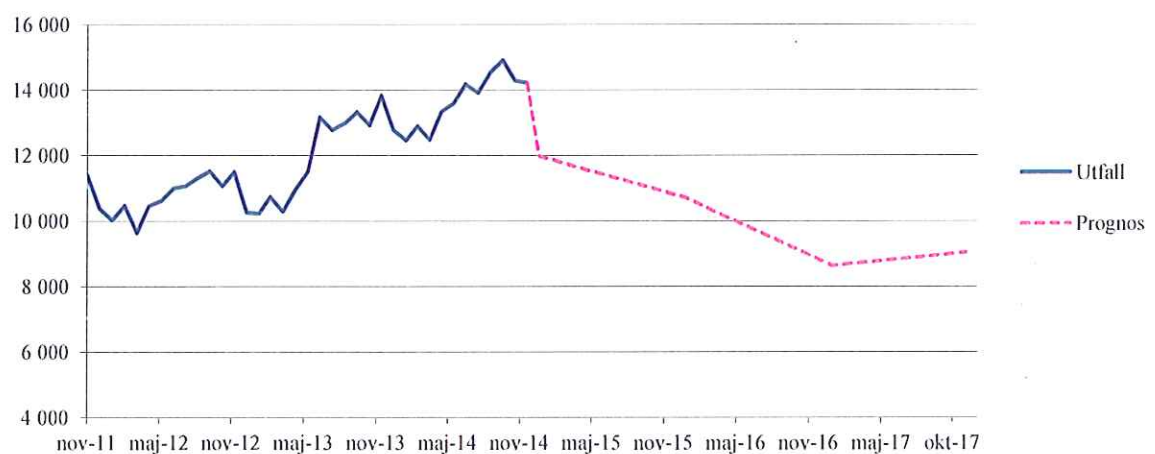
Enligt finanspolicyn ska förluster överstigande 100 000 kronor rapporteras till kommunstyrelsen. För den aktuella rapportmånaden finns inga förluster att rapportera.

Stockholms stad

Finansiella nettotillgångar

Stockholms stads finansiella nettotillgångar uppgick till 14 220 mnkr per den 30 november 2014, vilket är en minskning med ca 70 mnkr från oktober månad.

Finansiella nettotillgångar (mnkr):

Finansiellt resultat

Det finansiella preliminära resultatet exklusive utdelning uppgick för Stockholms stad till 26,3 mnkr under november och ackumulerat under året till 302,9 mnkr. Prognosen för helåret 2014 visar på ett finansiellt resultat exklusive utdelning för Stockholms stad om 325,8 mnkr. Budgeterat finansiellt resultat exklusive utdelning för helåret 2014 uppgår till 216 mnkr.

Ränterisk

Durationen på Stockholms stads totala externa skuldportfölj var i slutet av november 3,05 år. Stadens ränterisk motsvarar risken i kommunkoncernens externa skuldportfölj.

Garantier och borgensförbindelser

Alla borgen och garantier, med undantag för bolagens pensionsutfästelser enligt finanspolicy, som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. I tabellen nedan redovisas stadens åtaganden som preliminärt uppgår till totalt 639 mnkr.

Externa garantier och borgen (mnkr):

	2014-11-30	2014-10-31
Koncernbolag		
Borgen för bolagens pensionsåtaganden	32	32
Summa borgen för koncernbolag	32	32
Övriga privata och juridiska personer		
Stockholms Kooperativa Bostadsförening	243	243
Stockholms Stadsmission	80	80
Stiftelsen Stockholms Studentbostäder	65	65
Syvab	131	131
Övriga	24	24
Summa borgen för lån	543	543
Kommunalt förlustansvar	2	2
Pensionsutfästelser för stiftelser m.m.	61	61
Summa övriga privata och juridiska personer	607	607
Summa garantier och borgen	639	639

Stockholms stads bolag och slutna redovisningsenheter

Finansiella limiter för utlåning och borgensåtagande

Stockholms stad har rätt att lämna lån och teckna borgen för stadens bolag samt lämna lån till stadens slutna redovisningsenheter intill ett belopp om totalt 80 000 mnkr. Varje bolag och slutna redovisningsenhets ram fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott utifrån respektive bolag och slutna redovisningsenhets investeringsbudget och finansieringsplan.

Enligt uppdaterad bilaga A uppgår den totala ramen för bolagen och slutna redovisningsenheter till 64 655 mnkr.

Snitträntan för kommunkoncernens upplåning för november var 2,18 procent. Inlåningsräntan på bolagens placeringar var under månaden 1,98 procent och utlåningsräntan för stadens utlåning till bolagen var 2,43 procent.

Utlåning till och borgensåtagande för bolagen samt utlåning till slutna redovisningsenhet inom kommunkoncernen (mnkr):

	Utlåning 2014-11-30	Utlåning 2014-10-31	Borgen 2014-11-30	Limit *)	Utnyttjat 2014-11-30
AB Familjebostäder	4 693	4 685		6 100	77%
AB Stockholmshem	7 810	7 717		8 100	96%
AB Stokab	638	641		1 300	49%
AB Svenska Bostäder	5 319	5 226	5	6 400	83%
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	6 488	6 434		7 500	87%
St: Erik Markutveckling AB	2 079	2 050	1	2 440	85%
Skolfastigheter i Stockholm AB	9 916	9 790		11 500	86%
Stockholm Business Region AB			5	5	97%
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	3 375	3 363		3 900	87%
Stockholm Vatten AB	7 651	7 597		8 000	96%
Stockholms Hamn AB	1 489	1 402	4	1 900	79%
Stockholms Stads Bostadsförmedling AB			2	3	71%
Stockholms Stads Parkerings AB	554	557	7	800	70%
Stockholms Stadsteater AB	270	250		400	68%
Stockholms Stadshus AB			7	7	97%
Totalt för bolagen	50 282	49 712	32	58 355	86%
Fastighetsnämnden	5 462	5 318		6 300	87%
Kvarstående utrymme				15 345	
TOTALT	55 744	55 030	32	80 000	86%

*) Avser ramar för utlåning och borgensåtagande för stadens bolag samt utlåning till slutna redovisningsenheter.

Inlåning från bolagen inom kommunkoncernen (mnkr):

	Inlåning	
	2014-11-30	2014-10-31
Stockholms Stadshus AB	13 244	13 237
St Erik Försäkrings AB**	273	276
St Erik Livförsäkring AB	4	13
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	19	18
Stockholms Business Region AB	100	110
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB	69	70
Kaplansbacken AB	1	1
Svenska Teknologiföreningen	1	1
Totalt för bolagen	13 711	13 726

****)** Inkluderar reverser om 230 mnkr.**Bilagor**

1. Marknadskommentarer

Sammanfattning

Under november har det hållits val till den amerikanska kongressen. Valet blev ett bakslag för den sittande presidentens parti (demokraterna) som förlorade sin majoritet i senaten. Detta trots att den amerikanska ekonomin tycks gå som tåget och arbetslösheten faller.

Oljepriset fortsatte sitt fall under november efter det att OPEC vid ett möte i slutet av november beslutat att ligga kvar med nuvarande produktionsvolym.

Den ekonomiska utvecklingen i eurozonen är fortsatt mycket splittrad. Tyskland går relativt bra och uppvisar historiskt låga arbetslöshetsnivåer. Samtidigt ser det värre ut för området som helhet och ECB förbereder ytterligare stimulansåtgärder för att få upp den låga inflationen.

Det politiska läget i Sverige är osäkert inför budgetomröstningen i riksdagen och den ekonomiska utvecklingen står och stampar med låg inflation och en arbetslöshet som biter sig fast på höga nivåer.

Internationellt

- Amerikanskt kongressval
- Stark ekonomisk utveckling i USA
- OPEC stryker inte produktionen

Det har varit val till den amerikanska kongressen i november. Valresultatet blev en framgång för det republikanska partiet

som vann majoritet i senaten och som nu kontrollerar kongressens båda kammare. Det nya politiska läget kommer med stor sannolikhet att leda till fler politiska låsningar mellan president Obama som är demokrat och kongressen som nu leds av republikanerna.

Den amerikanska ekonomin tycks gå från klarhet till klarhet. Antalet nyskapade jobb utanför jordbrukssektorn var 214 000 för oktober. Siffran var förvisso något sämre än vad finansmarknadens aktörer hade väntat sig men samtidigt var arbetslösheten för oktober lägre än väntat (5,8 procent jämfört med finansmarknadens aktörers förväntningar om 5,9 procent).

När det, i slutet av november stod klart att oljekartellen OPEC inte kommer att genomföra någon produktionsminskning för att stabilisera oljepriset föll priset åter kraftigt. Oljepriset har på grund av svag efterfrågan och stigande utbud fallit med 34,4 procent sedan årsskiftet och kostade i slutet av november 71 dollar fatet. OPEC-ländernas andel av oljeproduktionen har stadigt minskat under senare år och länderna står nu tillsammans för en ungefär en tredjedel av den totala oljeproduktionen i världen. Detta gör att det har blivit svårare för OPEC-länderna att påverka priset. OPEC har även fört diskussioner med världens största oljeproducent – Ryssland, för att se om de kunnat tänka sig att minska produktionen. Detta har dock inte varit aktuellt hittills.

Europa

- Tyskland går fortsatt relativt bra
- Återhämtningen dröjer i eurozonen
- ECB påbörjar tillgångsköp?

Ekonomierna i eurozonen befinner sig fortfarande mycket olika situationer. Den tyska ekonomin har länge varit bland Europas starkaste och under november inkom siffor som tyder på att den fortsätter att visa positiva tendenser. Tysk BNP växte med 1,2 procent under tredje kvartalet 2014 och arbetslösheten föll från 6,7 procent i oktober till 6,6 procent i november. Samtidigt är situationen för eurozonen som helhet en helt annan. Inflationstakten inom EMU var låg (0,4 procent) och arbetslösheten uppgick till 11,5 procent i november. BNP-tillväxten för tredje kvartalet uppgick till 0,2 procent.

Finansmarknadernas aktörer väntar sig nu att den europeiska centralbanken (ECB) ska påbörja stödköp av statsobligationer för att höja inflation och inflationsförväntningar. ECBs räntesänkningar har hittills haft litet genomslag på bankernas låneräntor till företag i de krisdrabbade länderna och inflationsförväntningarna är låga. ECBs ordförande Mario Draghi indikerade i ett tal slutet av november att det kan vara dags för ECB att börja stödköpa tillgångar på samma sätt som amerikanska Federal Reserve gjort i USA.

Sverige

- Oklart politiskt läge
- FI agerar mot skulder
- Fortsatt låg inflation

Det politiska läget i Sverige är fortsatt mycket osäkert inför budgetomröstningen i början av december. Om Sverigedemokraterna lägger sin röst på alliansens budget kan regeringen tvingas till nyval alternativt långtgående omförhandlingar för att få till ett blocköverskridande samarbete med allianspartierna.

Finansinspektionen (FI) föreslog i mitten av november att amorteringskrav på nya bostadslån ska införas. FIs förslag innebär att alla nya bostadslån ska amorteras ned till 50 procent av inköpspriset i två steg. 2 procent årligen till dess att en belåningsgrad om 70 procent har uppnåtts. Därefter kan amorteringstakten sänkas till 1 procent årligen, till dess att belåningsgraden är 50 procent.

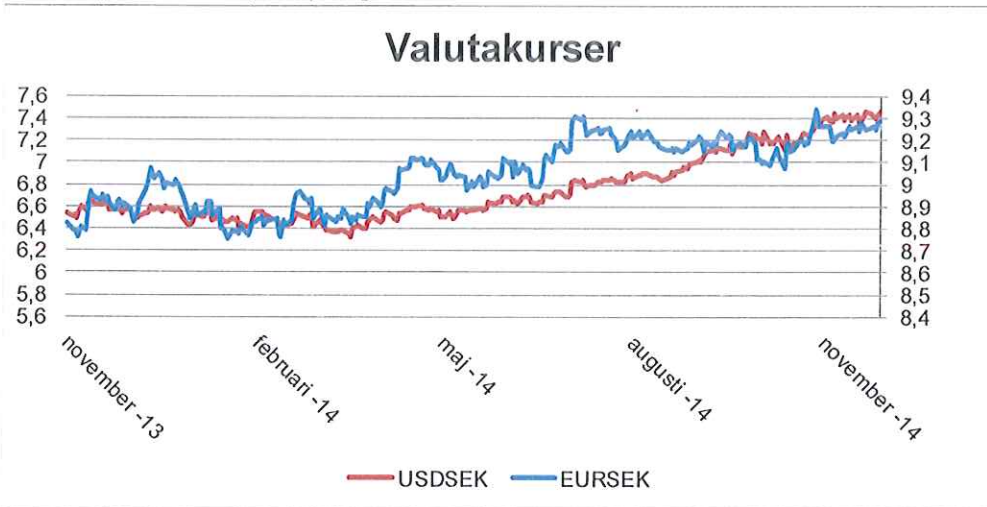
Den svenska tillväxten under det tredje kvartalet var 2,1 procent och arbetslösheten var 7,5 procent i oktober (7,9 procent säsongsrensad). Inflationstakten var negativ i oktober (-0,1 procent).

Stockholmsbörsen steg med 3,3 procent i november och är nu upp 10,8 procent för året. Världsmarknadsindex steg med 1,8 procent i november och är upp 4,6 procent för året.

Kronan försvagades med 0,3 procent mot euron under november och är ned 4,9 procent sedan årsskiftet. En euro kostade 9,29 kronor i slutet av oktober. Kronan tappade 0,9 procent mot US-dollar under november och har nu förlorat 15,8 procent sedan årsskiftet. En USD kostade i slutet av november 7,5 kronor.

US-dollar på vänsteraxeln, euro på högeraxeln

Världsmarknadsindex på vänsteraxeln, svenskt börsindex på högeraxeln

3-månadersränta på vänsteraxeln, 10-årsränta på högeraxeln

